

ВИСНОВОК

РГК НАБУ на звіт НАБУ
за I півріччя 2024 року

РГК НАБУ

ВИСНОВОК

Ради громадського контролю при Національному антикорупційному бюро України на звіт НАБУ за I півріччя 2024 року

Рада громадського контролю при Національному антикорупційному бюро України (далі – РГК НАБУ), відповідно до частини 4 статті 26 [Закону України “Про Національне антикорупційне бюро України”](#) підпункту 2 пункту 5 [“Положення про Раду громадського контролю при НАБУ”](#), реалізуючи свою функцію із забезпечення прозорості та цивільного контролю за діяльністю Національного бюро, надає свій висновок щодо [Звіту](#) про діяльність НАБУ за I півріччя 2024 року (далі – Звіт).

**Висновок
складається
з 3 розділів**

- 01 Відповідність Звіту вимогам законодавства.
- 03 Оцінка окремих показників діяльності Бюро у порівнянні з попередніми звітними періодами.
- 07 Загальна оцінка звітного періоду.

1 Відповідність Звіту вимогам законодавства

Згідно із Законом України «Про Національне антикорупційне бюро України» Директор Національного бюро щороку, не пізніше 10 лютого та 10 серпня, подає Президенту України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України письмовий звіт про діяльність Національного бюро за попередні шість місяців.

Звіт був офіційно оприлюднений 9 серпня 2024 в строк, який передбачено Законом України “Про Національне антикорупційне бюро України” на [Порталі відкритих державних даних](#).

Одночасно здійснено публікацію звіту на сайті [Бюро](#), була проведена традиційна спільна із САП [прес-конференція](#).

Згідно із частиною 3 статті 26 Закону України “Про Національне антикорупційне бюро України” в письмовому Звіті мають міститися такі обов'язкові відомості:

Статистичні дані про результати діяльності з обов'язковим зазначенням таких відомостей:

- кількість зареєстрованих заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення у розрізі кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Національного бюро;
- кількість оперативно-розшукових справ, заведених Національним бюро, та їх результативність;
- кількість осіб, щодо яких складено обвинувальні акти щодо вчинення ними кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Національного бюро;
- кількість осіб, щодо яких набрав законної сили обвинувальний вирок суду щодо вчинення ними кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Національного бюро;
- кількість осіб, щодо яких набрав законної сили виправдувальний вирок суду щодо вчинення ними відповідних правопорушень;
- відомості окремо за категоріями осіб, зазначених у частині першій статті 3 Закону України "Про запобігання корупції";
- відомості про розмір збитків і шкоди, завданих кримінальними правопорушеннями, віднесеними законом до підслідності Національного бюро, стан та обсяги їх відшкодування;
- відомості про кошти та інше майно, одержані внаслідок вчинення кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Національного бюро, конфісковані за рішенням суду, а також кошти у розмірі вартості незаконно одержаних послуг чи пільг, стягнені на користь держави, та розпорядження ними;
- відомості про кошти та інше майно, одержані внаслідок кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Національного бюро, які було повернуто в Україну з-за кордону, та їх зберігання;
- відомості про арешт майна, конфіскацію предметів та доходів від кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Національного бюро, та розпорядження ними;

- кількість направлених подань про усунення причин і умов, що сприяли вчиненню кримінального корупційного правопорушення;
- результати проведених перевірок на добросовісність;
- вартість виявлених активів з ознаками необґрунтованості, кількість направлених до прокуратури матеріалів для вирішення питання про пред'явлення позову про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави, результати їх розгляду органами прокуратури та судом, в тому числі вартість необґрунтованих активів, стягнених у дохід держави.

У Звіті міститься уся обов'язкова інформація, що передбачена чинним законодавством, наведені відомості щодо різних сфер діяльності НАБУ, описані ключові події, які мали місце впродовж I півріччя 2024 року, наведено статистичну інформацію про розслідування та інші показники діяльності Бюро.

Порівняння показників діяльності Бюро у I півріччі 2024 року з попередніми звітними періодами

Кількість зареєстрованих заяв і повідомлень про злочини				
2020	2021	2022	2023	2024, I
792	633	456	641	323
Кількість осіб, яким повідомлено про підозру				
2020	2021	2022	2023	2024, I
201	124	187	290	166
Кількість осіб, щодо яких складено обвинувальні акти				
2020	2021	2022	2023	2024, I
106	129	129	233	131
Кількість осіб, щодо яких набрав законної сили обвинувальний вирок суду				
2020	2021	2022	2023	2024, I
12	32	36	64	36

Кількість осіб, щодо яких набрав законної сили виправдувальний вирок суду

2020	2021	2022	2023	2024, I
0	1	7	4	0

Розмір збитків та обсяги їх відшкодування

Загальний розмір збитків і шкоди, завданих злочинами, віднесеними законом до підслідності НАБУ (станом на кінець звітного періоду, млн. грн)

I, 2024	II, 2023	I, 2023	II, 2022	I, 2022	II, 2021	I, 2021	II, 2020	I, 2020
209,3	2474,2	919,4	1245,0	748,0	840,6	1112,9	370,7	689,7

Статистика звернень до Бюро та міжнародного співробітництва

Показники	I, 2024	II, 2023	I, 2023	II, 2022	I, 2022	II, 2021	I, 2021	II, 2020	I, 2020
Звернення та запити, всього	9369		7737	7151	5142	10387	8222	8763	12357
Заяви, звернення, повідомлення про кримінальні правопорушення від юридичних осіб, державних органів та громадських організацій	825		692	444	628	923	374	416	450
Звернення громадян до кол-центру	3596		3850	3288	1851	3480	3759	3784	8480
Кількість надісланих запитів в рамках міжнародно-правової допомоги	109*	97	169	78	71	123	116	75	148

* Виконано 152. Станом на 30.06.2024 надіслано 1707 запитів, виконано – 1327.

НАБУ отримало 160 запитів, виконало – 154.

Кількість направлених подань про усунення причин і умов, що сприяли вчиненню кримінального корупційного правопорушення

I, 2024	II, 2023	I, 2023	II, 2022	I, 2022	II, 2021	I, 2021	II, 2020	I, 2020
7	7	11	4	9	2	5	7	12

Діяльність Управління внутрішнього контролю НАБУ

Надійшло звернень та скарг на дії працівників Національного бюро

I, 2024	II, 2023	I, 2023	II, 2022	I, 2022	II, 2021	I, 2021	II, 2020	I, 2020	II, 2019
143	160	157	93	89	160	280	331	219	283

Діяльність Управління внутрішнього контролю НАБУ

Кількість проведених УВК перевірок на добросесність та кількість негативних результатів									
I, 2024	II, 2023	I, 2023	II, 2022	I, 2022	II, 2021	I, 2021	II, 2020	I, 2020	II, 2019
3/0	8/0	4/0	4/?	3/1	5/1	4/1	9/2	4/1	8/0
Кількість проведених УВК службових розслідувань									
10	11	16	8	4	4	4	4	8	8
Кількість працівників НАБУ, яких було притягнуто до відповідальності									
5	5	4	6	0	9*	0	2	5	6

*В першому півріччі 2021 до Дисциплінарної комісії спрямовані матеріали для вирішення питання про притягнення до дисциплінарної відповідальності стосовно 8 працівників (Дисциплінарною комісією матеріали службових розслідувань не розглянуто), відповідно ці матеріали було розглянуто у другому півріччі.

Види дисциплінарних стягнень, які було застосовано					
Рік, півріччя/ Стягнення	Звільнення	Догана	Зауваження	Усне зауваження	Попередження про неповну службову відповідність
2024, I	-	3	1	1	-
2023, II	2	2	1	-	-
2023, I	1	-	3	-	-
2022, II	2	2	1	-	1
2022, I	-	-	-	-	-
2021, II	1	6	2	-	-
2021, I	-	-	-	-	-
2020, II	1	1	-	-	-
2020, I	1	1	3	-	-
2019, II	1	4	-	-	1
2019, I	-	5	2	-	1
2018, II	-	2	1	-	-
2018, I	-	2	-	-	-

Робота з кадрами

Фактична чисельність працівників Національного Бюро*								
I, 2024	II, 2023	I, 2023	II, 2022	I, 2022	II, 2021	I, 2021	II, 2020	I, 2020
651	650	656	670	656	668	661	651	653

* Без урахування інформації про кількість посад державних службовців, перебування на яких становить інформацію з обмеженим доступом. Штатна чисельність працівників Національного бюро складає 800 осіб, в тому числі 210 – державні службовці, 590 – особи начальницького складу.

Співпраця з громадськістю та ЗМІ								
I, 2024	II, 2023	I, 2023	II, 2022	I, 2022	II, 2021	I, 2021	II, 2020	I, 2020
63	96	130	57	70	319	197	335	222
125	94	105	49	46	158	150	195	151
98.0	97.0	93.2	88,0	86,0	86,0	85,8	83,0	80,9

Кошторис НАБУ

Кошторис НАБУ (за загальним фондом)*									
2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
1906,7	1261,9	1226,0	1099,3	919,1	867,5	857,1	773,6	488,6	247,9

*млн. грн. станом на 31 грудня відповідного року

Аналіз виконання кошторису (станом на кінець кожного звітного періоду)									
I, 2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
608,8*	1192,0	1181,1	996,0	889,6	867,5	857,1	773,6	488,6	247,9

*становить 32% бюджету

Загальна оцінка звітнього періоду

У першому півріччі 2024 року Національне антикорупційне бюро продемонструвало виняткові показники ефективності роботи. Найбільші показники за кількістю осіб, яким повідомлено підозру, щодо яких складено обвинувальний акт і окремо – осіб, щодо яких набрав законної сили обвинувальний вирок суду. Останній показник, як фінальний результат спільної ефективної діяльності НАБУ та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури є особливо важливим.

На друге півріччя Бюро планує запуснути в експлуатацію нову систему оцінювання роботи детективів, яка має надати широкий спектр статистичних та аналітичних інструментів посилення ефективності.

У поєднанні зі зростанням кількості співробітників (оновлений закон про Бюро передбачає зростання кількості на 100 осіб щорічно, починаючи із поточного року) такі відомості дають підстави очікувати подальшого посилення ефективності.

Серед найбільш важливих резонансних справ РГК НАБУ відмічає:

- справу щодо розкрадання землі, у якій повідомлено про підозру чинному міністру (загалом в справі 13 підозрюваних);
- справу на Закарпатті, де на обладках із землею викрито чинного міського голову та голову районної ради;
- справа топ-посадовця, колишнього в.о. Глави Адміністрації Президента, що був викритий в лютому 2024 року на обладці із конфіскованими нафтопродуктами та отримав підозру разом із іншими можливими учасниками справи, в якій держава зазнала збитків на близько 1 млрд. грн;
- справа щодо заволодіння електроенергією «Укренерго» – ця зразкова державна компанія є рідким ньюзмейкером у корупційних справах. Проте на початку літа справа вдруге привернула увагу, коли Бюро повідомило про спробу підкупу детективів одним із адвокатів, який, за версією слідства, пропонував 200 000 доларів в обмін на ухвалення рішення про передачу справи іншому слідчому органу.

Рада громадського контролю вітає розбудову співпраці Бюро із громадським суспільством. Понад дві тисячі осіб взяли участь в різноманітних заходах, що їх проведено Бюро. Відбувся черговий, четвертий антикорупційний муткорт.

Здійснено спільний із НЮУ імені Ярослава Мудрого проєкт «Розслідуємо з НАБУ». Проведена низка тренінгів, дискусій, конференцій. Події розширюють базову обізнаність зацікавлених осіб щодо роботи Бюро, антикорупційної діяльності.

В першому півріччі 2024 року відбулися важливі події в розслідуваннях НАБУ, які стосувались таких резонансних в суспільстві напрямків, як корупція в сфері відновлення, корупція серед чинних народних депутатів та чиновників, в енергетичній сфері, в «Укрзалізниці» та інших держпідприємствах, на митниці, закупівлях в оборонній сфері, незаконного виїзду чоловіків призовного віку, розкрадання землі, незаконного заволодіння конфіскованими активами. Звіт Бюро містить докладні відомості по цих справах. Ці розслідування не тільки викликають велику зацікавленість в суспільстві, а й допомагають повертати в бюджет значні кошти.

Найбільший суспільний інтерес викликають розслідування у сфері «Великого будівництва» та відновлення, а також скандал щодо можливих витоків з НАБУ та можливого тиску на детективів. Обшук у співробітника НАБУ, участь національної поліції та відсторонення за його заявою першого заступника Бюро утворюють безпрецедентне негативне інформаційне поле навколо даних подій.

Суспільство потребує інформації щодо результатів проведених розслідувань та прийнятих за ними рішень. РГК стежить за ситуацією і сподівається на чесні, відкриті і об'єктивні висновки з боку НАБУ. Представники РГК в межах своєї участі в дисциплінарній комісії сприятимуть справедливому та об'єктивному розгляду за результатами внутрішніх розслідувань.

Окрім скандалу щодо можливих витоків Рада громадського контролю постійно отримує запити і сигнали щодо можливого перетворення НАБУ і САП на інструмент тиску на бізнес чи на політичних опонентів. Такі закиди дуже шкодять репутації антикорупційних органів і підривають довіру як до них, так і до державних органів загалом.

РГК НАБУ вважає, що найкращим способом запобігання маніпуляціями є посилення відкритості. НАБУ має не зволікати з оприлюдненням інформації щодо стану справ у резонансних розслідуваннях та бути максимально відкритими в інформуванні суспільства. Основні параметри ходу справ, кількість, та в деяких випадках характер слідчих дій, з одного боку – не є шкодою для ходу розслідування і потребують спеціальної підготовки до інформування, а з іншого – дають суспільству розуміння щодо позитивного руху по справі.

Також РГК хоче звернути увагу на Міжнародний аудит, який має відбутися у другому півріччі 2024 року. Аудит – це структурний маяк Міжнародного валютного фонду і від його проведення залежить чи передадуть гроші для України. Аудит мають завершити до кінця вересня. Однак лише 3 вересня Кабінет міністрів оприлюднив список трьох міжнародних незалежних експертів, які мають проводити аудит. Ми вимагаємо не затягувати із процесом, але при цьому провести повний та цілісний аудит.

На попередній аудит (технічний) РГК не залучали, зараз ми просимо, щоб експерти зверталися до представників Ради, як до структури громадського нагляду за Бюро.

Міжнародний аудит проводять уперше за всі 8 років існування НАБУ. Тому головні цілі: чітко перевірити діяльність Бюро, об'єктивно зважати на отримані дані та залучати громадськість.

Рада громадського контролю при Національному антикорупційному бюро України, надає загальний схвальний висновок на звіт Бюро за друге півріччя 2024 року і очікує посилення ефективності роботи НАБУ та САП в найближчі звітні періоди.